Dosarul nr.3-2252/2023
2-23119418-12-3-16082023-1

HOTĂRÎRE
În numele Legii

29 octombrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău sediul Centru
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii
grefier Burghelea Diana

judecînd în ședință publică cauza civilă în procedura contenciosului administrativ intentată de către Ţurcan ***** împotriva Consiliului Municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, privind constatarea nulităţii parţială a deciziei Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994 cu privire la legiferarea casei şi înscrierea lotului de pământ de pe strada *****, ***** mun. Chişinău explicată prin Actul real cu nr. ***** din 30.09.2021, emis de către Direcţia Generală Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare a Consiliului Municipal Chişinău, constatarea nulităţii pct. 3; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 4, 5 și 6 din decizia Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994, în partea prin care s-a decis indirect înregistrarea cu drept de proprietate privată după Ţurcan Lidia, a construcţiilor efectuate fără autorizare în anul 1975 de către Ţurcan Vladimir***** *****, decedat la data de *****, în și anume casa de locuit lit. „A”, care constă, din odaia nr. 3-21,4 m.p, odaia nr.4-21,8 m.p şi anexe la lit. „A1” bucătăria nr.1-8,8 m.p, bucătăria nr.2-9,3 m.p, anexa lit. „A2” bucătăria nr.5a- 10,7 m.p, antreul nr.5a - 5,3 m.p; anexa lit. „a” antreul -5,5 m.p; anexa lit. „A3” încăperea de vară nr.1-23.3 m.p; subsolul deposit nr.1-8,4 m.p; subsolul deposit nr.2-8,3 m.p; subsolul deposit nr.3 - 18,18 m.p; Magazia nr.l-16,8 m.p.; Magazia nr.2-4,0 m.p,; Magazia nr.3 - 6,6 m.p.; Magazia nr.6 - 10,6 m.p,; garajul nr.5-13.3 m.p; subsolul nr.8-13,3 m.p, legalizate de către Primăria municipiului Chişinău prin pct. 1) din decizia Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994, precum şi în partea prin care s-a decis ca lotul de pământ cu suprafaţa de 0,07ha (700m.p) de pe str. *****, ***** mun. Chişinău, pe care sânt amplasate (construite) în cauză şi care sunt proprietatea lui Ţurcan Vladimir***** *****, decedat la data de *****, construite în anul 1975, fără autorizaţie, legiferate de către Primăria municipiului Chişinău prin pct.1 al Deciziei în cauză cu ***** din 18.08.1994, să fie înscris cu drept de folosinţă după Ţurcan Lidia***** ca Ţurcan Lidia***** să obţină de la Direcţia Funciară Titlul ce confirmă dreptul de proprietate asupra acestui pământ, ca, Biroul de Inventariere Tehnică, să înregistreze imobilul în cauză după Ţurcan Lidia***** după prezentarea titlului ce confirmă dreptul de proprietate asupra pământului în cauză (pe care este amplasat imobilul din str. *****, ***** mun. Chișinău, constatarea nulităţii parţială a deciziei Consiliului Municipal Chişinău cu***** din 02.08.2001 cu privire la autentificarea dreptului deţinătorului de teren asupra loturilor de pământ aferente caselor de locuit particulare în cadrul lucrărilor de înregistrare primară masivă, în partea prin care s-a dispus Autentificarea dreptului

deţinătorului de teren a lui Ţurcan Lidia *****, asupra lotului de pământ cu nr. cadastral *****cu suprafaţa de 0,077 ha, din str. *****, ***** mun. Chişinău, constatarea nulităţii Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren ***** din 11.02.2002, emis şi eliberat lui Ţurcan Lidia***** de către Primăria municipiului Chişinău, radierea din Registrul bunurilor imobile a datelor, cu privire la aceia că Ţurcan Lidia***** este proprietarul bunurilor imobile cu nr. cadastral***** (teren) şi cu nr. cadastral*****.01 (Casa de locuit individuală) din str. *****, nr.***** municipiul Chişinău, trecute (înscrise) în registrul în cauză la data de 03.03.2002, în temeiul deciziei Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994 şi a Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren nr.***** din 11.02.2002, nr. ***** şi *****,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces.

La 16.08.2023 Țurcan ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Consiliului Municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, privind constatarea nulităţii parţială a deciziei Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994 cu privire la legiferarea casei şi înscrierea lotului de pământ de pe strada *****, ***** mun. Chişinău explicată prin Actul real cu nr. ***** din 30.09.2021, emis de către Direcţia Generală Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare a Consiliului Municipal Chişinău, constatarea nulităţii pct. 3; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 4, 5 și 6 din decizia Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994, în partea prin care s-a decis indirect înregistrarea cu drept de proprietate privată după Ţurcan Lidia, a construcţiilor efectuate fără autorizare în anul 1975 de către Ţurcan Vladimir***** decedat la data de *****, în și anume casa de locuit lit. „A”, care constă, din odaia nr. 3-21,4 m.p, odaia nr.4-21,8 m.p şi anexe la lit. „A1” bucătăria nr.1-8,8 m.p, bucătăria nr.2-9,3 m.p, anexa lit. „A2” bucătăria nr.5a- 10,7 m.p, antreul nr.5a - 5,3 m.p; anexa lit. „a” antreul -5,5 m.p; anexa lit. „A3” încăperea de vară nr.1-23.3 m.p; subsolul deposit nr.1-8,4 m.p; subsolul deposit nr.2-8,3 m.p; subsolul depozit nr.3 - 18,18 m.p; Magazia nr.l-16,8 m.p.; Magazia nr.2-4,0 m.p,; Magazia nr.3 - 6,6 m.p.; Magazia nr.6 - 10,6 m.p,; garajul nr.5-13.3 m.p; subsolul nr.8-13,3 m.p, legalizate de către Primăria municipiului Chişinău prin pct. 1) din decizia Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994, precum şi în partea prin care s-a decis ca lotul de pământ cu suprafaţa de 0,07ha (700m.p) de pe str. *****, ***** mun. Chişinău, pe care sânt amplasate (construite) în cauză şi care sunt proprietatea lui Ţurcan Vladimir***** decedat la data de *****, construite în anul 1975, fără autorizaţie, legiferate de către Primăria municipiului Chişinău prin pct.1 al Deciziei în cauză cu ***** din 18.08.1994, să fie înscris cu drept de folosinţă după Ţurcan Lidia***** ca Ţurcan Lidia***** să obţină de la Direcţia Funciară Titlul ce confirmă dreptul de proprietate asupra acestui pământ, ca, Biroul de Inventariere Tehnică, să înregistreze imobilul în cauză după Ţurcan Lidia***** după prezentarea titlului ce confirmă dreptul de proprietate asupra pământului în cauză (pe care este amplasat imobilul din str. *****, ***** mun. Chișinău, constatarea nulităţii parţială a deciziei Consiliului Municipal Chişinău cu ***** din 02.08.2001 cu privire la autentificarea dreptului deţinătorului de teren asupra loturilor de pământ aferente caselor de locuit particulare în cadrul lucrărilor de înregistrare primară

masivă, în partea prin care s-a dispus Autentificarea dreptului deţinătorului de teren a lui Ţurcan Lidia *****, asupra lotului de pământ cu nr. cadastral *****cu suprafaţa de 0,077 ha, din str. *****, ***** mun. Chişinău, constatarea nulităţii Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren ***** din 11.02.2002, emis şi eliberat lui Ţurcan Lidia***** de către Primăria municipiului Chişinău, radierea din Registrul bunurilor imobile a datelor, cu privire la aceia că Ţurcan Lidia***** este proprietarul bunurilor imobile cu nr. cadastral***** (teren) şi cu nr. cadastral*****.01 (Casa de locuit individuală) din str. *****, nr.***** municipiul Chişinău, trecute (înscrise) în registrul în cauză la data de 03.03.2002, în temeiul deciziei Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994 şi a Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren nr.***** din 11.02.2002, nr. ***** şi *****.

În motivarea cererii a invocat că bunelul său, Ţurcan Vladimir***** decedat la data de *****, în timpul vieţii sale, adică la data de 12.04.1994, în conformitate cu prevederile art. 568 din Codul Civil al RSSM din 26.12.1964, prin Testamentul cu ***** din 12.04.1994, autentificat pe cale notarială, i-a lăsat în calitate de nepot - Ţurcan ***** *****, ca moştenire 1/3 cotă- parte ideală din casa de locuit în cauză din str. *****, nr.***** mun. Chişinău, fiind deschisă, începând cu această dată, Succesiunea după decesul lui asupra bunului imobil în cauză- Casa de locuit din str. *****, nr. ***** mun. Chişinău şi anexele gospodăreşti, care i-au aparţinut lui cu drept de proprietate privată personala.

Indică că în conformitate cu prevederile art. 561, 564 şi 566 din Codul Civil din 26.12.1964, în vigoare până la 12.06.2003, Ţurcan ***** *****, nepotul lui Ţurcan Vladimir***** a dispus de dreptul de a moşteni după decesul bunelului meu, Ţurcan Vladimir ***** - pe cale testamentară, în temeiul testamentului ***** din 12.04.1994 autentificat pe cale notarială - 1/3 cotă-parte din casa de locuit în cauză din str. *****,nr. ***** mun. Chişinău şi din anexele gospodăreşti respective şi,totodată, pe cale legală, 2/3 cota-parte din casa de locuit în cauză şi din anexele gospodăreşti respective, în calitate de cota care i s-ar fi cuvenit la succesiunea legală defunctului tatăl său,Ţurcan ***** ***** decedat la data de *****.

Relevă că la data deschiderii succesiunii după decesul bunelului meu, Ţurcanu Vladimir ***** reclamantul era minor, având vârsta de 14 ani 11 luni şi 23 zile, împlinind vârsta de 15 ani la data de *****, iar vârsta de 18 ani, adică majoratul, la data de*****.

Susţine că conform art. 561 din Codul Civil din 26/12/1964, în vigoare până la 12.06.2003, Succesiunea se înfăptuieşte în virtutea legii (succesiune legală) şi prin testament (succesiune testamentară). Succesiunea legală are loc dacă şi în măsura în care testamentul nu conţine prevederi contrarii. Dacă nu există moştenitori legali şi nici moştenitori testamentari sau dacă nici unul din moştenitori nu a acceptat succesiunea, sau dacă toţi moştenitorii au fost decăzuţi din dreptul de succesiune de către testator, bunurile defuncţului trec, pe baza dreptului de succesiune, la stat.

Conform art 562 din Codul Civil din26.12.1964, în vigoare până la 12.06.2003, data deschiderii succesiunii este ziua morţii celui ce a lăsat moştenirea, iar în caz de declarare a morţii lui - ziua arătată în partea a treia a articolului 21 din prezentul Cod.

Conform art. 563 din Codul Civil din 26.12.1964, în vigoare până la 12.06.2003, locul unde se deschide succesiunea este ultimul domiciliu permanent al defunctului (articolul 17 din prezentul Cod), iar dacă acest domiciliu nu este cunoscut. - locul de aflare a bunurilor sau a părţii lor principale.

Declară că conform art. 566 din Codul Civil din 26.12.1964, în vigoare până la 12.06.2003, în caz de succesiune legală se consideră moştenitori în părţi.egale: fie prima clasă copii (inclusiv copiii înfiaţi), soţul şi părinţii (înfietorii) defunctului, precum şi copilul defunctului, care s-a născut după moartea acestuia de clasa a doua fraţii si surorile defunctului, bunicul si bunica lui, atât din partea tatalui cît si din partea mamei; de clasa a treia - nepoţii şi nepoatele de frate şi de soră incapabile de muncă ale defunctului. Moştenitorii din clasa următoare sînt chemaţi la succesiunea legală numai în lipsă de moltenitorii din clasele precedente sau dacă aceştia nu acceptă succesiunea. Ei sînt chemaţi la succesiune şi în cazul, cînd toţi moştenitorii din clasele precedente au fost decăzuţi din dreptul de succesiune. Sânt moştenitori lesali şi persoanele incapabile de muncă, care au fost întreţinute de defunct cel puţin un an înainte de moartea lui. Dacă există alţi moştenitori, ei vin la succesiune în aceiaş măsură ca si moştenitorii din clasa chemată la succesiune. Nepoţii si strănepoţi defunctului sânt moştenitori legali, dacă în momentul deschiderii succesiunii nu mai trăia acela din părinţii lor, care ar fi fost moştenitor şi moştenesc în părţi egale partea, care i s-ar fi cuvenit la succesiunea legală defunctului lor părinte.

Relevă că conform art. 571 din Codul Civil din 26.12.1964, în vigoare până la 12.06.2003, bunurile rămase netestate se impari între moştenitorii legali, chemaţi la succesiune în ordinea, arătată de articolele 566 şi 567 din prezentul Cod.

Conform pct. 1) art.579 din Codul Civil în cauză, testamentul va fi executat de moştenitorii desemnaţi în cuprinsul lui.

Conform art. 580 pct. 1) din Codul Civil în cauză Executorul testamentar are dreptul să săvârşească toate actele, necesare pentru executarea testamentului.

Menționează că locuia permanent în această Casă de locuit individuală din str. *****, nr.***** mun. Chişinău, lăsată ca moştenire, cât pe cale testamentară, atât şi pe cale legală, de către bunelul Ţurcanu Vladimir***** prin intermediul mamei sale, Ţurcan Lidia***** a acceptat această Succesiune în cauză şi am intrat de fapt în posesia acesteia din data deschiderii Succesiunii în cauză, adică din data de *****, de unde rezultă, ţinînd cont de prevederile art.581 din Codul Civil din 26.12.1964 în vigoare pînă la 12.06.2003,ca această succesiune se consideră că-i aparţine reclamantului, moştenitorului, Ţurcan ***** , din momentul deschiderii succesiunii

Conform art. 9 din Codul Civil în cauză, - Capacitatea de a avea drepturi şi obligaţii civile (capacitatea civilă de folosinţă) este recunoscută în mod legal tuturor cetăţenilor RSS Moldoveneşti şi ai celorlalte republici unionale. Capacitatea de folosinţă începe de la naşterea cetăţeanului şi încetează odată cu moartea acestuia.

Conform art, 10 din Codul Civil în cauză, - în conformitate cu legea, cetăţenii pot avea bunuri în proprietate personală, pot avea dreptul de folosinţă asupra locuinţelor şi altor bunuri, pot moşteni şi testa bunuri, îşi pot alege ocupaţia şi domiciliul, pot avea drepturi de autor asupra operelor ştiinţifice, literare şi de artă, asupra descoperirilor, propunerilor de raţionalizare, prototipurilor industriale, precum şi alte drepturi patrimoniale şi personale nepatrimoniale.

Conform art. 11 din Codul Civil în cauză, - Capacitatea deplină a cetăţeanului de a dobîndi prin actele sale drepturi civile şi de a-şi asuma obligaţii civile (capacitatea civilă de exerciţiu) ia naştere din momentul majoratului, adică din momentul împlinirii vîrstei de optsprezece ani. Dacă legea admite încheierea căsătoriei înainte de împlinirea vîrstei de

optsprezece ani, cetăţeanul, care n-a împlinit vîrsta de optsprezece ani, dobîndeşte capacitatea deplină de exerciţiu din momentul încheierii căsătoriei.

Susține că conform art. 51 alin. (1) din Codul Familiei, art.1 alin. (2) din Legea nr. 338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului, art. 1 din Convenţia cu privire la Drepturile Copilului -se consideră copil persoana care nu a atins vîrsta de 18 ani (majoratul).

Conform art 19 alin (1) din Convenţia cu privire la Drepturile Copilului, - Statele părţi vor lua toate măsurile legislative, administrative, sociale şi educative corespunzătoare, în vederea protejării copilului împotriva oricăror forme de violenţă, vătămare sau abuz, fizic sau mental, de abandon sau neglijenţă, de rele tratamente sau de exploatare, inclusiv abuz sexual, în timpul cât se află în îngrijirea părinţilor sau a unuia dintre ei, a reprezentantului ori reprezentanţilor legali sau a oricărei persoane căreia i-a fost încredinţat.

Conform art. 19 alin. (1) din Legea nr. 338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului, - „...copiii, membri ai familiei proprietarului locuinţei, au aceleaşi drepturi la folosirea şi moştenirea acesteia”.

Menționează că Primăria or. (mun.) Chişinău, la data de 18.08.1994, în interiorul termenului de 6 (şase) luni, prevăzut de către art. 581 din Codul Civil din 26.12.1964, în vigoare până la 12.06.2003, în interiorul căruia, Ţurcan ***** *****, a fost în drept ca, cu consimţământul (acordul) mamei sale, Ţurcan Lidia***** să accepte, printr-o Declaraţie în scris depusă la organul notarial al locului deschiderii succesiunii, a succesiunii în cauză rămasă ca moştenire după decesul bunelului său, Ţurcan Vladimir***** decedat la data de *****, după ce, prin pct-1 din Decizia cu ***** din 18.08.1994, cu privire la legiferarea casei şi înscrierea lotului de pământ de pe str. *****, ***** mun. Chişinău, explicată prin Actul real cu nr.***** din 30.09.2021, emis (adoptat) de către Direcţia Generală Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare a Consiliului Municipal Chişinău, - a legifera construcţiile în cauză din str. *****, ***** mun. Chişinău, efectuate fără autorizaţie în anul 1975 de către el, defunctul (decedatul) Ţurcan Vladimir***** decedat la data de *****, în componenţa: Casa de locuit lit. „A” (odaia nr.3 - 21,4 m.p, odaia nr.4 - 21,8 m.p); anexa lit. „A1” (bucătăria nr. 1 - 8,8 m.p, bucătăria nr.2 - 9,3 m.p); anexa lit. „A2” (bucătăria nr. 5a - 10,7 m.p, antreul nr. 5a - 5,3 m.p); anexa lit. „a” (antreul - 5,5 m.p); anexa lit. „A3” (încăperea de vară nr.1 - 23,3 m.p); subsolul (depozit nr. 1 - 8,4 m.p); subsolul (depozit nr.2 - 8,3 m.p); subsolul (depozit nr.3 - 18,18 m.p); Magazia nr.1 - 16,8 m.p.; Magazia nr.2 - 4,0 m.p.; Magazia nr.3 - 6,6 m.p.; Magazia nr.6 - 10,6 m.p.; garajul nr.5 - 13,3 m.p; subsolul nr.8 - 13,3 m.p.,- prin intermediul pct. 3; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 4; 5 şi 6 din Decizia în cauză, - a dispus în mod ilegal: -1) că, lotul de pământ în cauză cu suprafaţa de 700 m.p. (0,07 ha) de pe str. *****, ***** mun. Chişinău, pe care sunt amplasate construcţiile în cauză construite fără autorizaţie în anul 1975 de către defunctul Ţurcan Vladimir***** legiferate prin pct. 1 din decizia în cauză, să fie înscris (înregistrat) cu drept de folosinţă după ea, Ţurcan Lidia Ion (mama mea, a minorului Ţurcan Dumitru *****); 2) ca ea, mama mea, Ţurcan Lidia***** să obţină de la Direcţia Funciară titlul ce confirmă dreptul de proprietate asupra acestui pământ; 3) ca Birorul de Inventariere Tehnică (Gheorghe *****uţă), să înregistreze imobilul în cauză, adică casa de locuit în cauză şi anexele gospodăreşti din str. *****, ***** mun. Chişinău şi lotul de pământ de pe lângă această casă de locuit, după ea, Ţurcan Lidia***** după prezentarea titlului ce confirmă dreptul de proprietate asupra pământului în cauză.

Indică că către, Primăria or.(mun) Chişinău, - prin faptul întăririi ilegale după mama sa, Ţurcan Lidia Ion a dreptului de proprietate asupra casei de locuit individuală şi a anexelor gospodăreşti din str. *****, ***** mun. Chişinău, proprietate a bunicului meu, Ţurcan Vladimir***** decedat la data de *****, lăsată ca moştenire reclamantului în acea perioadă de timp, Ţurcan ***** ***** şi moştenite de către mine, cât pe cale testamentară, atât şi pe cale legală, prin intrarea de fapt în posesia acestora, - s-a săvârşit un act ilegal,abuziv,- sub formă de neglijenţă şi de rău-tratament faţă de reclamant cînd era minor, a dreptului său legal de a moşteni, cât pe cale de testament, atât şi pe cale legală, după decesul bunelului Ţurcan Vladimir***** a bunurilor imobile în cauză din str. *****, ***** mun. Chişinău, şi anume: Casa de locuit lit. „A" (odaia nr.3 - 21,4 m.p, odaia nr.4 - 21,8 m.p); anexa lit. „A1" (bucătăria nr. 1 - 8,8 m.p, bucătăria nr.2 - 9,3 m.p); anexa lit. „A2" (bucătăria nr. 5a - 10,7 m.p, antreul nr. 5a - 5,3 m.p); anexa lit. „a" (antreul - 5,5 m.p); anexa lit. „A3" (încăperea de vară nr.l - 23,3 m.p); subsolul (depozit nr.1 - 8,4 m.p); subsolul (depozit nr.2 - 8,3 m.p); subsolul (depozit nr.3 - 18,18 m.p); Magazia nr.1 - 16,8 m.p.; Magazia nr.2 - 4,0 m.p.; Magazia nr.3 - 6,6 m.p.; Magazia nr.6 - 10,6 m.p.; garajul nr.5 - 13,3 m.p; subsolul nr.8 - 13,3 m.p şi totodată, s-a violat ilegal şi abuziv şi dreptul legal al bunelului meu, Ţurcan Vladimir***** de a-şi testa bunurile sale miea, nepotului lui, Ţurcan ***** *****, a.n. 12.07.1979

Prin urmare solicită Țurcan ***** împotriva Consiliului Municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, privind constatarea nulităţii parţială a deciziei Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994 cu privire la legiferarea casei şi înscrierea lotului de pământ de pe strada *****, ***** mun. Chişinău explicată prin Actul real cu nr. ***** din 30.09.2021, emis de către Direcţia Generală Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare a Consiliului Municipal Chişinău, constatarea nulităţii pct. 3; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 4, 5 și 6 din decizia Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994, în partea prin care s-a decis indirect înregistrarea cu drept de proprietate privată după Ţurcan Lidia, a construcţiilor efectuate fără autorizare în anul 1975 de către Ţurcan Vladimir***** *****, decedat la data de *****, în și anume casa de locuit lit. „A", care constă, din odaia nr. 3-21,4 m.p, odaia nr.4-21,8 m.p şi anexe la lit. „A1" bucătăria nr.1-8,8 m.p, bucătăria nr.2-9,3 m.p, anexa lit. „A2" bucătăria nr.5a- 10,7 m.p, antreul nr.5a - 5,3 m.p; anexa lit. „a" antreul -5,5 m.p; anexa lit. „A3" încăperea de vară nr.1-23.3 m.p; subsolul deposit nr.1-8,4 m.p; subsolul deposit nr.2-8,3 m.p; subsolul deposit nr.3 - 18,18 m.p; Magazia nr.l-16,8 m.p.; Magazia nr.2-4,0 m.p,; Magazia nr.3 - 6,6 m.p.; Magazia nr.6 - 10,6 m.p,; garajul nr.5-13.3 m.p; subsolul nr.8-13,3 m.p, legalizate de către Primăria municipiului Chişinău prin pct. 1) din decizia Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994, precum şi în partea prin care s-a decis ca lotul de pământ cu suprafaţa de 0,07ha (700m.p) de pe str. *****, ***** mun. Chişinău, pe care sânt amplasate (construite) în cauză şi care sunt proprietatea lui Ţurcan Vladimir***** *****, decedat la data de *****, construite în anul 1975, fără autorizaţie, legiferate de către Primăria municipiului Chişinău prin pct.1 al Deciziei în cauză cu ***** din 18.08.1994, să fie înscris cu drept de folosinţă după Ţurcan Lidia***** ca Ţurcan Lidia***** să obţină de la Direcţia Funciară Titlul ce confirmă dreptul de proprietate asupra acestui pământ, ca, Biroul de Inventariere Tehnică, să înregistreze imobilul în cauză după Ţurcan Lidia***** după prezentarea titlului ce confirmă dreptul de proprietate asupra pământului în cauză (pe care este amplasat imobilul din str.

*****, ***** mun. Chișinău, constatarea nulității parțială a deciziei Consiliului Municipal Chişinău cu***** din 02.08.2001 cu privire la autentificarea dreptului deținătorului de teren asupra loturilor de pământ aferente caselor de locuit particulare în cadrul lucrărilor de înregistrare primară masivă, în partea prin care s-a dispus Autentificarea dreptului deținătorului de teren a lui Ţurcan Lidia *****, asupra lotului de pământ cu nr. cadastral *****cu suprafaţa de 0,077 ha, din str. *****, ***** mun. Chișinău, constatarea nulității Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren ***** din 11.02.2002, emis şi eliberat lui Ţurcan Lidia***** de către Primăria municipiului Chişinău, radierea din Registrul bunurilor imobile a datelor, cu privire la aceia că Ţurcan Lidia***** este proprietarul bunurilor imobile cu nr. cadastral***** (teren) şi cu nr. cadastral*****.01 (Casa de locuit individuală) din str. *****, nr.***** municipiul Chişinău, trecute (înscrise) în registrul în cauză la data de 03.03.2002, în temeiul deciziei Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994 şi a Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren nr.***** din 11.02.2002, nr. ***** şi *****.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului reiterînd circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei a solicitat admiterea integrală a acțiunii.

În rest, în ședința de judecată nu s-au prezentat alți participanți fiind citați legal.

Competența jurisdicțională material-teritorială. Condițiile de admisibilitate.

Analizând substanța și natura actului administrativ contestat, precum și luând în considerare localizarea sediului autorității publice care a desfășurat activitatea administrativă contestată, în virtutea art. 191 alin. (1) și art. 196 din Codul administrativ se constată competența materială și teritorială a Judecătoriei Chișinău în examinarea acțiunii de contencios administrativ dedusă judecății.

De asemenea, exigențele legale cu privire la admisibilitatea acțiunii au fost respectate de către reclamant, în special condițiile ce vizează termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ și procedurii prealabile reglementate de art. 162-169, 189, 208, 209 din Codul administrativ.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

Verificând acțiunile întreprinse de reclamant în promovarea drepturilor și intereselor lor legitime, în corelare cu cadrul legal abordat supra, instanța de judecată constată cu certitudine că acesta a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni.

Primo, în prezenta speță reclamantul contestă acte administrative individuale defavorabile în accepțiunea art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, prin urmare este susceptibil controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Secundo, cu referire la procedura prealabilă, instanța remarcă că, acesta a fost respectată de către reclamant.

Tertio, în acțiunea de contencios administrativ și în cadrul ședințelor de judecată, partea reclamantă a revendicat încălcarea, prin activitatea administrativă efectuată de către autoritatea publică pârâtă, a unor drepturi în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Quatro, totodată, **nu** există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; **nu** există o încheiere

judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată **nu** se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În acest sens, temeiuri de inadmisibilitate nu au fost identificate de către instanța de judecată, ceea ce impune incursiunea în fondul cauzei deferite judecății.

Aprecierea instanței de judecată. Cadrul normativ pertinent.

Audiind explicațiile părților, analizând cumulul probelor prezentate, sub aspectul admiterii sau respingerii cererii înaintate, în raport cu specificul pricinii, instanța de judecată consideră că, acțiunea urmează a fi *respinsă*, din următoarele considerente.

În conformitate cu ***art. 2 alin. (2) din Codul administrativ***, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În concordanță cu ***art. 3 din Codul administrativ***, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu ***art. 6 din Codul administrativ***, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu ***art. 10 alin. (1) din Codul administrativ***, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit ***art. 11 din Codul administrativ***, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu ***art. 16 din Codul administrativ***, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Conform ***art. 21 din Codul administrativ***, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În consonanță cu ***art. 22 din Codul administrativ***, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform ***art. 30 din Codul administrativ***, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În acord cu ***art. 165 din Codul administrativ***, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiţiei. Daca autoritatea publică nu soluţionează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiţiei.

Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată şi fără obligaţia de a respecta un termen.

Conform ***art. 206 din Codul administrativ***, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);

d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei când se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

În conformitate cu ***art. 225 alin. (1)-(2) din Codul administrativ***, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Circumstanțele de fapt ale cauzei.

Se reține din materialele cauzei și explicațiile părților că prin decizia Primăriei or. Chișinău ***** din 18.08.1994 s-a legiferat construcțiile efectuate fără autorizație în anul 1975 de către decedatul Țurcan Vladimir (adeverințe de moarte *****) pe str. ***** 120: casa lit. ”A”, anexa lit. ”A1”, anexa lit. ”A2”, anexat lit. ”a, A3,” subsolul, semidemisolul, depozitul, magazia nr.1, 2, 3, 6, garajul nr. 5, subsolul nr. 8 (f.d. 24).

Prin răspunsul Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare nr. ***** din 30.09.2021 rezultă că temeiul înscrierii inițiale a dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile asupra casei de locuit cu nr. cadastral ***** din adresa examinată pe numele dnei Țurcanu Lidia, la fel a servit Decizia Primăriei ***** din 18.08.1994 (f.d. 25).

Prin răspunsul Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare ***** din 21.12.2022 s-a stabilit că cererea avocatului reclamantului prin care solicită constatarea nulității parțiale a deciziei Primăriei mun. Chișinău ***** din 18.08.1994, constatarea nulității deciziei Primăriei mun. Chișinău ***** din 02.08.2021 și a Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren ***** din 11.02.2002 este depusă tardiv (f.d. 59).

La data de 08.08.2023 avocatul reclamantului a depus o cerere prealabilă împotriva răspunsului Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare ***** din 21.12.2022 (f.d. 60-68).

Prin răspunsul Primăriei mun. Chișinău ***** din 17.02.2023 rezultă că cererea privind constatarea nulității parțiale a deciziei Primăriei mun. Chișinău ***** din 18.08.1994, constatarea nulității deciziei Primăriei mun. Chișinău ***** din 02.08.2021 și a Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren ***** din 11.02.2002 este depusă tardiv (f.d. 69).

Totodată conform ***art. 14 din Legea privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006***,

(1) Consiliul local are drept de iniţiativă şi decide, în condiţiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepţia celor care ţin de competenţa altor autorităţi publice.

(2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întîi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competenţe:

a) decide punerea în aplicare şi modificarea, în limitele competenţei sale, a impozitelor şi taxelor locale, a modului şi a termenelor de plată a acestora, precum şi acordarea de facilităţi pe parcursul anului bugetar;

b) administrează bunurile domeniului public şi ale celui privat ale satului (comunei), oraşului (municipiului);

c) decide în privinţa actelor juridice de administrare privind bunurile domeniului public al satului (comunei), oraşului (municipiului), după caz, precum şi privind serviciile publice de interes local, în condiţiile legii;

d) decide în privinţa actelor juridice de administrare sau de dispoziţie privind bunurile domeniului privat al satului (comunei), oraşului (municipiului), după caz, în condiţiile legii;

e) decide atribuirea şi schimbarea destinaţiei terenurilor proprietate a satului (comunei), oraşului (municipiului), după caz, în condiţiile legii;

f) decide asupra lucrărilor de proiectare, construcţie, întreţinere şi modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condiţiile Legii cu privire la locuinţe, precum şi a întregii infrastructuri economice, sociale, medicale şi de agrement de interes local;

f[1]) decide, în condiţiile legislaţiei în vigoare, asupra tăierii, defrişării arborilor şi arbuştilor din spaţiile verzi proprietate publică a unităţii administrativ-teritoriale şi/sau asupra strămutării lor;

h) decide înfiinţarea instituţiilor publice de interes local, organizează serviciile publice de gospodărie comunală, determină suportul financiar în cazul cheltuielilor bugetare, decide asupra regulilor de asigurare a curăţeniei în localitate;

i) decide, în condiţiile legii, înfiinţarea întreprinderilor municipale şi societăţilor comerciale sau participarea la capitalul statutar al societăţilor comerciale;

i[1]) decide asupra atribuirii terenurilor pentru amplasarea stupinelor;

i[2]) decide, în condiţiile legii, în scopul dezvoltării locale, înfiinţarea asociaţiilor nonprofit, apolitice, în bază de parteneriat teritorial stabilit la nivel local între sectoarele public, antreprenorial şi civic, cu statut de persoane juridice, denumite grupuri de acţiune locală, precum şi stabileşte suport financiar în cazul cheltuielilor bugetare;

i[3]) decide participarea la constituirea asociaţiilor de dezvoltare intercomunitară sau aderarea la acestea;

j) decide, în condiţiile legii, asocierea cu alte autorităţi ale administraţiei publice locale, inclusiv din străinătate, pentru realizarea unor lucrări şi servicii de interes public, pentru promovarea şi protejarea intereselor autorităţilor administraţiei publice locale, precum şi colaborarea cu agenţi economici şi asociaţii obşteşti din ţară şi din străinătate în scopul realizării unor acţiuni sau lucrări de interes comun;

j[1]) decide delegarea competenţei de aprobare a tarifelor la serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare către Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică sau către asociaţiile de dezvoltare intercomunitară, după caz;

j[2]) decide cooperarea cu alte autorităţi ale administraţiei publice locale, inclusiv prin intermediul asociaţiilor de dezvoltare intercomunitară, în vederea organizării şi exercitării activităţilor în scopul realizării atribuţiilor stabilite prin lege autorităţilor administraţiei publice locale, în special, dar fără a se limita la acestea, în domeniile privind activităţile de control, auditul intern, contabilitatea, achiziţiile publice, urbanismul şi arhitectura, cadastrul,

relaţiile funciare şi perceperea fiscală sau decide delegarea activităţilor respective altor autorităţi ale administraţiei publice locale;

k) decide stabilirea de legături de colaborare, cooperare, inclusiv transfrontalieră, şi de înfrăţire cu localităţi din străinătate;

k[1]) decide în privinţa amalgamării voluntare a unităţii administrativ-teritoriale respective cu alte unităţi administrativ-teritoriale de nivelul întâi, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la amalgamarea voluntară a unităţilor administrativ-teritoriale şi ale altor acte normative;

l) aprobă, la propunerea primarului, structura, organigrama şi efectivul-limită ale primăriei, ale structurilor şi serviciilor publice din subordine, precum şi schema de salarizare a personalului acestora;

l[1]) aprobă anual, la propunerea primarului, mărimea indemnizaţiei lunare stabilite pentru personalul din primărie încadrat în conformitate cu statul de personal avizat de Cancelaria de Stat, inclusiv pentru persoanele cu funcţii de demnitate publică;

m) aprobă statutul satului (comunei), oraşului (municipiului), cu excepţia statutului municipiului Chişinău şi statutului municipiului Bălţi, care se reglementează prin legi organice, şi regulamentul consiliului pe baza statutului-cadru şi a regulamentului-cadru, aprobate de Parlament; aprobă alte regulamente şi reguli prevăzute de lege;

n) aprobă decizia bugetară anuală, precum şi decizii privind modificarea bugetului local;

n[1]) decide asupra constituirii fondului de rezervă şi aprobă regulamentul privind modul de utilizare a acestuia;

n[2]) decide angajarea sau acordarea împrumuturilor în/din contul bugetului local, precum şi privind aplicarea altor instrumente financiare conform cadrului legal;

n[3]) audiază raportul semianual privind executarea bugetului local şi aprobă raportul anual privind executarea bugetului local;

n[4]) audiază rezultatele auditurilor publice externe şi recomandările Curţii de Conturi;

o) decide, în condiţiile legii, finanţarea şi aprobarea documentaţiei de urbanism şi amenajare a teritoriului pentru localităţile din componenţa unităţii administrativ-teritoriale;

o[1]) asigură integrarea şi implementarea principiului egalităţii între femei şi bărbaţi în politici, programe, acte normative şi investiţii financiare la nivel local şi aprobă programe şi contribuie la organizarea campaniilor de informare în acest domeniu în condiţiile legii; examinează şi adoptă decizii pe marginea rapoartelor şi a informaţiilor primarilor, informaţiilor consilierilor despre situaţia în domeniu la nivel local; dezvoltă parteneriate cu organizaţii necomerciale şi internaţionale pentru realizarea politicilor locale în domeniu;

p) aprobă studii, prognoze şi programe de dezvoltare social-economică şi de altă natură;

p[1]) aprobă, conform necesităţilor comunităţii, programe de dezvoltare a serviciilor sociale;

q) aprobă, în condiţiile legii, norme specifice şi tarife pentru instituţiile publice şi serviciile publice de interes local din subordine, cu excepţia tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu energie termică şi de alimentare cu apă tehnologică, inclusiv aprobă cerinţe privind regimul de lucru al întreprinderilor comerciale şi de alimentaţie publică, indiferent de

tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, precum şi al persoanelor fizice care practică comerţul;

q[1]) aprobă regulamentul de desfăşurare a activităţilor de comerţ în localitatea respectivă;

r) aprobă limitele admisibile de utilizare a resurselor naturale de interes local;

s) aprobă simbolica unităţii administrativ-teritoriale, atribuie sau schimbă denumirile de străzi, pieţe, parcuri şi de alte locuri publice în aer liber, stabileşte data celebrării hramului localităţii respective, conferă cetăţenilor Republicii Moldova şi celor străini cu merite deosebite titlul de cetăţean de onoare al satului (comunei), oraşului (municipiului), în condiţiile legii;

s[1]) aprobă regulile de întreţinere a cîinilor, a pisicilor şi a altor animale domestice;

t) alege, la propunerea primarului, viceprimarul (viceprimarii), precum şi îl (îi) eliberează din funcţie, în condiţiile prezentei legi;

u) numeşte, în bază de concurs desfăşurat în condiţiile Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, secretarul consiliului, modifică, suspendă şi încetează, în condiţiile legii, raporturile de serviciu ale secretarului, deleagă primarului competenţa evaluării performanţelor lui profesionale;

v) contribuie la organizarea de activităţi culturale, artistice, sportive şi de agrement de interes local; înfiinţează şi organizează tîrguri, pieţe, parcuri şi locuri de distracţie şi agrement, baze sportive şi asigură buna funcţionare a acestora;

v[1]) contribuie, în condiţiile legii, la protejarea patrimoniului cultural imobil (monumente arheologice, monumente de istorie şi cultură), a patrimoniului cultural imaterial şi mobil, a monumentelor de for public, a rezervaţiilor culturale şi naturale, situate pe teritoriul administrat;

v[2]) asigură, susţine şi dezvoltă serviciile de bibliotecă pe teritoriul administrat prin realizarea competenţelor atribuite de Legea nr.160/2017 cu privire la biblioteci;

w) desemnează reprezentantul său în instanţele de judecată, în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate şi în cele care rezultă din raporturile cu alte autorităţi publice; formează, din rîndul membrilor săi, în funcţie de specificul şi necesităţile locale, comisii consultative de specialitate pentru diferite domenii de activitate, modifică componenţa acestora;

w[1]) formează comisii administrative conform legislaţiei în vigoare;

x) contribuie, în condiţiile legii, la asigurarea ordinii publice, adoptă decizii privind activitatea poliţiei municipale, serviciului (postului) teritorial de salvatori şi pompieri şi formaţiunilor de protecţie civilă de interes local, propune măsuri de îmbunătăţire a activităţii acestora;

x[1)] aprobă cuantumul mijloacelor financiare ce se alocă pentru întreţinerea serviciului (postului) teritorial de salvatori şi pompieri din raza teritoriului administrat în funcţie de numărul de locuitori ai unităţii administrativ-teritoriale;

y) contribuie la realizarea măsurilor de protecţie şi asistenţă socială, asigură protecţia drepturilor copilului; decide punerea la evidenţă a persoanelor socialmente vulnerabile care au nevoie de îmbunătăţirea condiţiilor locative; înfiinţează şi asigură funcţionarea unor instituţii de binefacere de interes local;

y[1]) decide instituirea funcţiei de mediator comunitar în localităţile compact sau mixt populate de romi;

y[2]) decide instituirea funcţiei de specialist pentru protecţia drepturilor copilului;

z) examinează informaţiile consilierilor, ia decizii pe marginea lor; audiază dările de seamă şi informaţiile primarului, ale conducătorilor de subdiviziuni, întreprinderi municipale şi instituţii publice din subordine; ridică mandatul consilierilor în condiţiile Legii nr.768/2000 privind statutul alesului local; iniţiază, după caz, şi decide desfăşurarea referendumului local în condiţiile Codului electoral;

z[1]) dispune consultarea publică, în conformitate cu legea, a proiectelor de decizii în problemele de interes local care pot avea impact economic, de mediu şi social (asupra modului de viaţă şi drepturilor omului, asupra culturii, sănătăţii şi protecţiei sociale, asupra colectivităţilor locale, serviciilor publice), precum şi în alte probleme care preocupă populaţia sau o parte din populaţia unităţii administrativ-teritoriale.

(3) Consiliul local realizează şi alte competenţe stabilite prin lege, prin statutul satului (comunei), oraşului (municipiului) ori prin regulamentul consiliului.

(4) Consiliul local nu poate adopta decizii care implică anumite cheltuieli fără indicarea sursei de acoperire a costului realizării deciziilor respective.

În conformitate cu prevederile art. 225 alin. (2) din Codul administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Astfel, titlul III din Codul administrativ, stabilește formalitățile și procedura pentru emiterea actelor administrative, cu indicarea condițiilor de fond și formă pentru aceasta și respectiv, sancțiunea ce survine în cazul nerespectării acestora. Așa fiind, unul din elementele de bază ale actului administrativ, este motivarea, precum și obligativitatea explicării căilor de atac (art. art. 118, 120, 124 din Codul Administrativ).

Conform art. 118 Cod Administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. Această definiție impune expres necesitatea motivării actului administrativ, indiferent de norma în baza căreia se emite acesta, fără să implice careva elemente de interpretare.

Prin urmare, instanța judecătorească conchide că decizia Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994 cu privire la legiferarea casei şi înscrierea lotului de pământ de pe strada *****, ***** mun. Chişinău – în partea contestată în prezenta speță, este legală în fond, emisă cu respectarea condițiilor de legalitate/valabilitate stabilite de lege, fiind motivată și conținând informații obligatorii impuse de lege, iar temeiurile invocate de către reclamant întru anularea actelor administrative contestate, nu atinge nivelul minim pentru a fi considerate de către instanța de judecată ca temeiuri suficiente pentru anularea actului contestat în prezenta speță.

În contextul celor relatate, instanța subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în

viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Respectiv, nici unul din temeiurile invocate de reclamant întru anularea actului administrativ contestat, nu atinge nivelul minim pentru a putea fi reținut ca temei de anulabilitate sau de nulitate a actului administrativ individual defavorabil, or, actele administrative contestate sunt emise conform legii, cu respectarea procedurii stabilite și de către organul competent.

Potrivit ***art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ***, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În lumina celor menționate, instanța consideră că argumentele invocate în suportul acțiunii nu sunt susceptibile să determine constatarea nulităţii parţială a deciziei Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994 cu privire la legiferarea casei şi înscrierea lotului de pământ de pe strada *****, ***** mun. Chişinău explicată prin Actul real cu nr. ***** din 30.09.2021, emis de către Direcţia Generală Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare a Consiliului Municipal Chişinău, constatarea nulităţii pct. 3; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 4, 5 și 6 din decizia Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994, în partea prin care s-a decis indirect înregistrarea cu drept de proprietate privată după Ţurcan Lidia, a construcţiilor efectuate fără autorizare în anul 1975 de către Ţurcan Vladimir***** *****, decedat la data de *****, în și anume casa de locuit lit. „A", care constă, din odaia nr. 3-21,4 m.p, odaia nr.4-21,8 m.p şi anexe la lit. „A1" bucătăria nr.1-8,8 m.p, bucătăria nr.2-9,3 m.p, anexa lit. „A2" bucătăria nr.5a- 10,7 m.p, antreul nr.5a - 5,3 m.p; anexa lit. „a" antreul -5,5 m.p; anexa lit. „A3" încăperea de vară nr.1-23.3 m.p; subsolul deposit nr.1-8,4 m.p; subsolul deposit nr.2-8,3 m.p; subsolul deposit nr.3 - 18,18 m.p; Magazia nr.l-16,8 m.p.; Magazia nr.2-4,0 m.p,; Magazia nr.3 - 6,6 m.p.; Magazia nr.6 - 10,6 m.p,; garajul nr.5-13.3 m.p; subsolul nr.8-13,3 m.p, legalizate de către Primăria municipiului Chişinău prin pct. 1) din decizia Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994, precum şi în partea prin care s-a decis ca lotul de pământ cu suprafaţa de 0,07ha (700m.p) de pe str. *****, ***** mun. Chişinău, pe care sânt amplasate (construite) în cauză şi care sunt proprietatea lui Ţurcan Vladimir***** *****, decedat la data de *****, construite în anul 1975, fără autorizaţie, legiferate de către Primăria municipiului Chişinău prin pct.1 al Deciziei în cauză cu ***** din 18.08.1994, să fie înscris cu drept de folosinţă după Ţurcan Lidia***** ca Ţurcan Lidia***** să obţină de la Direcţia Funciară Titlul ce confirmă dreptul de proprietate asupra acestui pământ, ca, Biroul de Inventariere Tehnică, să înregistreze imobilul în cauză după Ţurcan Lidia***** după prezentarea titlului ce confirmă dreptul de proprietate asupra pământului în cauză (pe care este amplasat imobilul din str. *****, ***** mun. Chișinău, constatarea nulităţii parţială a deciziei Consiliului Municipal Chişinău cu***** din 02.08.2001 cu privire la autentificarea dreptului deţinătorului de teren asupra loturilor de pământ aferente caselor de locuit particulare în cadrul lucrărilor de înregistrare primară masivă, în partea prin care s-a dispus Autentificarea dreptului deţinătorului de teren a lui Ţurcan Lidia *****, asupra lotului de

pământ cu nr. cadastral *****cu suprafaţa de 0,077 ha, din str. *****, ***** mun. Chişinău, constatarea nulităţii Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren ***** din 11.02.2002, emis şi eliberat lui Ţurcan Lidia***** de către Primăria municipiului Chişinău, radierea din Registrul bunurilor imobile a datelor, cu privire la aceia că Ţurcan Lidia***** este proprietarul bunurilor imobile cu nr. cadastral***** (teren) şi cu nr. cadastral*****.01 (Casa de locuit individuală) din str. *****, nr.120, municipiul Chişinău, trecute (înscrise) în registrul în cauză la data de 03.03.2002, în temeiul deciziei Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994 şi a Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren nr.***** din 11.02.2002, nr. ***** şi *****. Or, de către autoritatea publică pîrîtă a fost respectată procedura de emitere a actului administrativ care fiind emis în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actelor administrative individuale defavorabile emise în privința reclamantului, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamantului nu există.

În rezultat, instanța va respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Țurcan ***** împotriva Consiliului Municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, privind constatarea nulităţii parţială a deciziei Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994 cu privire la legiferarea casei şi înscrierea lotului de pământ de pe strada *****, ***** mun. Chişinău explicată prin Actul real cu nr. ***** din 30.09.2021, emis de către Direcţia Generală Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare a Consiliului Municipal Chişinău, constatarea nulităţii pct. 3; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 4, 5 și 6 din decizia Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994, în partea prin care s-a decis indirect înregistrarea cu drept de proprietate privată după Ţurcan Lidia, a construcţiilor efectuate fără autorizare în anul 1975 de către Ţurcan Vladimir***** *****, decedat la data de *****, în și anume casa de locuit lit. „A”, care constă, din odaia nr. 3-21,4 m.p, odaia nr.4-21,8 m.p şi anexe la lit. „A1” bucătăria nr.1-8,8 m.p, bucătăria nr.2-9,3 m.p, anexa lit. „A2” bucătăria nr.5a- 10,7 m.p, antreul nr.5a - 5,3 m.p; anexa lit. „a” antreul -5,5 m.p; anexa lit. „A3” încăperea de vară nr.1-23.3 m.p; subsolul deposit nr.1-8,4 m.p; subsolul deposit nr.2-8,3 m.p; subsolul deposit nr.3 - 18,18 m.p; Magazia nr.l-16,8 m.p.; Magazia nr.2-4,0 m.p,; Magazia nr.3 - 6,6 m.p.; Magazia nr.6 - 10,6 m.p,; garajul nr.5-13.3 m.p; subsolul nr.8-13,3 m.p, legalizate de către Primăria municipiului Chişinău prin pct. 1) din decizia Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994, precum şi în partea prin care s-a decis ca lotul de pământ cu suprafaţa de 0,07ha (700m.p) de pe str. *****, ***** mun. Chişinău, pe care sânt amplasate (construite) în cauză şi care sunt proprietatea lui Ţurcan Vladimir***** *****, decedat la data de *****, construite în anul 1975, fără autorizaţie, legiferate de către Primăria municipiului Chişinău prin pct.1 al Deciziei în cauză cu ***** din 18.08.1994, să fie înscris cu drept de folosinţă după Ţurcan Lidia***** ca Ţurcan Lidia***** să obţină de la Direcţia Funciară Titlul ce confirmă dreptul de proprietate asupra acestui pământ, ca, Biroul de Inventariere Tehnică, să înregistreze imobilul în cauză după Ţurcan Lidia***** după prezentarea titlului ce confirmă dreptul de proprietate asupra pământului în cauză (pe care este amplasat imobilul din str. *****, ***** mun. Chișinău, constatarea nulităţii parţială a deciziei Consiliului Municipal

Chişinău cu***** din 02.08.2001 cu privire la autentificarea dreptului deţinătorului de teren asupra loturilor de pământ aferente caselor de locuit particulare în cadrul lucrărilor de înregistrare primară masivă, în partea prin care s-a dispus Autentificarea dreptului deţinătorului de teren a lui Ţurcan Lidia *****, asupra lotului de pământ cu nr. cadastral *****cu suprafaţa de 0,077 ha, din str. *****, ***** mun. Chişinău, constatarea nulităţii Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren ***** din 11.02.2002, emis şi eliberat lui Ţurcan Lidia***** de către Primăria municipiului Chişinău, radierea din Registrul bunurilor imobile a datelor, cu privire la aceia că Ţurcan Lidia***** este proprietarul bunurilor imobile cu nr. cadastral***** (teren) şi cu nr. cadastral*****.01 (Casa de locuit individuală) din str. *****, nr.***** municipiul Chişinău, trecute (înscrise) în registrul în cauză la data de 03.03.2002, în temeiul deciziei Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994 şi a Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren nr.***** din 11.02.2002, nr. ***** şi *****.

Cu referire la temeiul de inadmisibilitate a acțiunii invocat de către autoritatea publică pîrîtă prevăzut de art. 207 alin. (2) lit. d) Cod Administrativ și anume, acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art. 209, instanța îl consideră neîntemeiat din următoarele motive.

Astfel potrivit art. 209 alin. (1) și (2) Cod Administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

(2) Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Prin urmare instanța atestă că la dosar nu este anexată dovada recepționării de către reclamant a actului administrativ contestat, în rezultat acțiunea intentată la 16.08.2023 este în termen.

conform art. art. 224, 225 din Codul Administrativ nr. 116 din 19.07.2018 (în vigoare din 01.04.2019), instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de către Țurcan ***** împotriva Consiliului Municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, privind constatarea nulităţii parţială a deciziei Primăriei municipiului Chişinău ***** din 18.08.1994 cu privire la legiferarea casei şi înscrierea lotului de pământ de pe strada *****, ***** mun. Chişinău explicată prin Actul real cu nr. ***** din 30.09.2021, emis de către Direcţia Generală Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare a Consiliului Municipal Chişinău, constatarea nulităţii pct. 3; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 4, 5

și 6 din decizia Primăriei municipiului Chișinău ***** din 18.08.1994, în partea prin care s-a decis indirect înregistrarea cu drept de proprietate privată după Ţurcan Lidia, a construcţiilor efectuate fără autorizare în anul 1975 de către Ţurcan Vladimir***** *****, decedat la data de *****, în și anume casa de locuit lit. „A”, care constă, din odaia nr. 3-21,4 m.p, odaia nr.4-21,8 m.p şi anexe la lit. „A1” bucătăria nr.1-8,8 m.p, bucătăria nr.2-9,3 m.p, anexa lit. „A2” bucătăria nr.5a- 10,7 m.p, antreul nr.5a - 5,3 m.p; anexa lit. „a” antreul -5,5 m.p; anexa lit. „A3” încăperea de vară nr.1-23.3 m.p; subsolul deposit nr.1-8,4 m.p; subsolul deposit nr.2-8,3 m.p; subsolul deposit nr.3 - 18,18 m.p; Magazia nr.l-16,8 m.p.; Magazia nr.2-4,0 m.p,; Magazia nr.3 - 6,6 m.p.; Magazia nr.6 - 10,6 m.p,; garajul nr.5-13.3 m.p; subsolul nr.8-13,3 m.p, legalizate de către Primăria municipiului Chișinău prin pct. 1) din decizia Primăriei municipiului Chișinău ***** din 18.08.1994, precum şi în partea prin care s-a decis ca lotul de pământ cu suprafaţa de 0,07ha (700m.p) de pe str. *****, ***** mun. Chișinău, pe care sânt amplasate (construite) în cauză şi care sunt proprietatea lui Ţurcan Vladimir***** *****, decedat la data de *****, construite în anul 1975, fără autorizaţie, legiferate de către Primăria municipiului Chișinău prin pct.1 al Deciziei în cauză cu ***** din 18.08.1994, să fie înscris cu drept de folosinţă după Ţurcan Lidia***** ca Ţurcan Lidia***** să obţină de la Direcţia Funciară Titlul ce confirmă dreptul de proprietate asupra acestui pământ, ca, Biroul de Inventariere Tehnică, să înregistreze imobilul în cauză după Ţurcan Lidia***** după prezentarea titlului ce confirmă dreptul de proprietate asupra pământului în cauză (pe care este amplasat imobilul din str. *****, ***** mun. Chișinău, constatarea nulităţii parţială a deciziei Consiliului Municipal Chișinău cu***** din 02.08.2001 cu privire la autentificarea dreptului deţinătorului de teren asupra loturilor de pământ aferente caselor de locuit particulare în cadrul lucrărilor de înregistrare primară masivă, în partea prin care s-a dispus Autentificarea dreptului deţinătorului de teren a lui Ţurcan Lidia *****, asupra lotului de pământ cu nr. cadastral *****cu suprafaţa de 0,077 ha, din str. *****, ***** mun. Chișinău, constatarea nulităţii Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren ***** din 11.02.2002, emis şi eliberat lui Ţurcan Lidia***** de către Primăria municipiului Chișinău, radierea din Registrul bunurilor imobile a datelor, cu privire la aceia că Ţurcan Lidia***** este proprietarul bunurilor imobile cu nr. cadastral***** (teren) şi cu nr. cadastral*****.01 (Casa de locuit individuală) din str. *****, nr.***** municipiul Chișinău, trecute (înscrise) în registrul în cauză la data de 03.03.2002, în temeiul deciziei Primăriei municipiului Chișinău ***** din 18.08.1994 şi a Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren nr.***** din 11.02.2002, nr. ***** şi *****, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii